

معرفی رشته

فوریته های

پزشکی

تعریف رشته و مقطع تحصیلی :

کاردانی فوریت‌های پزشکی

مقطع کاردانی رشته فوریت‌های پزشکی یکی از برنامه های آموزشی گروه پزشکی می باشد . دانش اموختگان این مقطع به عنوان عضوی از تیم سلامت ارئه خدمات و امداد رسانی به بیماران و مصدومین را در مرحله پیش بیمارستانی به عهده داشته و گستره این خدمات آحاد جامعه را در بر میگیرد . دوره کاردانی فوریت‌های پزشکی اولین مقطع تحصیلی این رشته است که برنامه آن بر اساس ضوابط علمی و ارزش‌های اسلامی تهیه و تدوین گردیده است . آموزش فوریت‌های پزشکی در سطح کاردانی زمینه نیاز تربیت تکنسین های حرفه ای است که با بهره گیری از آخرین اطلاعات علمی با دانش و مهارت خود خواهند توانست به عنوان عضوی از تیم سلامت خدمات مورد نیاز جامعه را با لحاظ کلیه جوانب انسانی ، اخلاقی ، شرعی و قانونی ارائه نمایند .

تاریخچه رشته و پیشرفت‌های جدید :

امدادرسانی به نیازمندان در شرایط بحرانی ناشی از بلایا و حوادث مختلف در فطرت و نهاد تمامی انسانها وجود دارد و لزوم وجود موسسات امدادرسانی در چنین شرایطی از ضروریات عملکرد در هر جامعه ای می باشد . رشته فوریت‌های پزشکی به عنوان یک تخصص حرفه ای از دهه ۱۹۶۰ میلادی پایه گذاری شده و طی قریب به نیم قرن اصلاحات و در نتیجه پیشرفت‌های بسیار مطلوبی در زمینه های مختلف در این رشته صورت گرفته است .

در ایران در سال ۱۳۵۳ بدنبال فروریختن سقف فرودگاه مهرآباد و بر جای گذاشتن خسارات جانی و مالی ، دولت وقت تصمیم به تأسیس « اورژانس پیش بیمارستانی » گرفت و در همان سال تربیت نیروهای مورد نیاز تحت نظر کارشناسان خارجی طی دوره ۶ ماهه صورت گرفت در سال ۱۳۵۴ مرکز اورژانس تهران با ۷ پایگاه راه اندازی گردید و متعاقب آن مرکز اطلاعات اورژانس ۱۱۵ شهرستانها نیز تشکیل شد .

در سال ۱۳۷۶ دولت طرح سازماندهی اورژانس ها را از اولویتهای برنامه وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی اعلام نمود و در همین راستا با همکاری متخصصین مختلف مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس رشته فوریت‌های پزشکی تدوین و در هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۷۹/۴/۱۱ به تصویب رسید . از سال ۱۳۸۱ با

جذب دانشجویان به صورت نیمه متمرکز در تعداد محدودی از دانشگاهها ،
تربیت نیروی متخصص در این رشته وارد مرحله جدیدی گردید . در
سال ۱۳۸۵ که با توجه به نیاز مبرم به خدمات دانش آموختگان ، این
رشته در ۳۰ دانشگاه علوم پزشکی کشور راه اندازی و تربیت دانشجویان در
آن در حال اجرا است .

رسالت : تعلیم و تربیت نیروی انسانی مجرب و کارآمد و متعهد به
ارزشهای اسلامی و انسانی از اجزاء رسالت آموزش رشته فوریت‌های
محسوب می‌گردد . فارغ‌التحصیلان این رشته با کسب دانش و پزشکی
مهارت‌های لازم و منطبق بر نیازهای جامعه و همگام با بالاترین
استانداردها قادر خواهند بود امداد رسانی و خدمات مراقبتی پیش
بیمارستانی را به بیماران و مصدومین در حداقل زمان ممکن و با کیفیت
مطلوب به آحاد جامعه ارائه دهند .

دورنما : بر اساس این برنامه آموزشی طی ده سال آینده همگام با
تحول جامعه دانشجویان این رشته مطابق با استانداردهای جهانی
آموزش خواهند دید و خواهند توانست با حضور فعال در عرصه‌های
مختلف ارائه خدمات در مراکز فوریت‌های پزشکی برترین خدمات اثر
بخش و مقرون به صرفه را در جهت اعتلای سلامت جامعه و کاهش
مرگ و میر و نقص عضو در مددجویان ارائه داده و در سطح منطقه ای و
بین‌المللی مطرح باشند .

اهداف کلی Aims

هدف کلی آموزش مقطع کاردانی رشته فوریت‌های پزشکی ، تربیت نیروی مجرب ، کارآمد و متعهد است که قادر باشند به عنوان عضوی از تیم سلامت، وظیفه خطیر امداد رسانی به آحاد جامعه را در زمان نیاز (از بدو درخواست تا انتقال به مراکز درمانی) به نحو احسن به انجام رسانند .

نقش‌های دانش اموختگان (Role definitions):

این نقشها شامل : نقش‌های مراقبتی ، آموزشی ، بهداشتی و مدیریتی در مرحله پیش بیمارستانی می باشد .

۱- ارزیابی اولیه و سریع بیماری

۲- ارائه کمک‌های اولیه پزشکی به بیماران بدحال و مصدومان

۳- برقرار ساختن ارتباط با مراکز اصلی اورژانس و پزشک مشاور

۴- ارائه گزارش پزشکی مناسب و مفید به پزشک مشاور یا مراکز پیام آور و کسب تکلیف

۵- بکارگیری صحیح تجهیزات موجود در آمبولانس به منظور پایش ، جابجایی ، انتقال و تثبیت وضعیت بیمار

۶- انجام اقدامات پایه نظیر گرفتن مسیر وریدی مناسب ، تجویز اکسیژن ، باز نگاه داشتن راه هوایی ، انجام پایش قلبی و نیز اقدامات احیای قلبی ریوی پایه در موارد ایست قلبی - تنفسی ، تجویز مایعات در موارد شوک

۷- تجویز صحیح داروهای موجود در آمبولانس ، انجام لوله گذاری تراشه ، دادن شوک الکتریکی به بیمار و سایر اقدامات احیاء پیشرفته با کسب مجوز از پزشک مسئول یا بر اساس دستورالعمل های ابلاغ شده

۸- رانندگی وسیله نقلیه جهت رسیدن سریع به محل مأموریت و حمل بیمار به مراکز درمانی در اسرع وقت

۹- رعایت اخلاق حرفه ای و اطمینان بخشی به بیمار و همراهان

۱۰- انجام سایر مسئولیتهای محوله بر اساس دستورالعملهای سازمانی و بخشنامه ای اداری

شرایط و نحوه پذیرش دانشجوی :

رشته فوریت های پزشکی به صورت نیمه متمرکز و از طریق آزمون سراسری دانشگاه ها دانشجو می پذیرد و داوطلبان پس از قبولی در آزمون علمی باید در آزمون حضوری این رشته نیز شرکت کنند و در صورت داشتن توانایی های روحی لازم از قبیل انضباط پذیری، گذشت و ایثار، اعتماد به نفس و آمادگی فعالیت در شرایط سخت و همچنین

آمادگی جسمی کامل مانند عدم ابتلا به بیماریهای مزمن و صعب العلاج مثل دیابت، فشارخون، آسم، نارسایی کلیه، بیماریهای پیشرفته قلبی، صرع و بیماریهای روانی در این رشته پذیرفته می شوند. گفتنی است که در رشته فوریت های پزشکی داشتن قدرت بینایی خوب، مهارت های بدنی، روانی کلام و حداقل قد ۱۷۰ سانتی متر برای امدادسانی سریع و صحیح ضروری است. در ضمن این رشته تنها ازبین داوطلبان مرد دانشجو می پذیرد.

تکنسین فوریت های پزشکی / اورژانس

امدادرسانی به بیماران و نیازمندان در شرایط بحرانی در فطرت و نهاد تمامی انسانها وجود دارد و لزوم وجود موسسات امدادرسانی در چنین شرایطی از ضروریات عملکرد مناسب در هر جامعه ای می باشد. اورژانس یکی از مهم ترین و اصلی ترین واحدهای امدادرسانی در هر کشوری به حساب می آید.

تکنسین فوریت های پزشکی (اورژانس) فرد آموزش دیده ای است که معمولاً همراه آمبولانس برای ارائه خدمات اولیه درمانی به کمک بیمار یا شخص مصدوم می شتابد یا در بخش اورژانس برای ارائه کمک های اولیه حضور دارد او وظایف امداد سریع، ارائه خدمات درمانی اولیه پزشکی پیش بیمارستانی و کمک رسانی به مصدومین، بیماران و مجروحین اورژانسی و انتقال آنان به مراکز درمانی در کمترین زمان ممکن با هدف کاهش مرگ و میر، نقص عضو و آسیب را بر عهده دارند. تکنسین فوریت پزشکی به صورت تیمی کار می کند. او با وضعیت های مختلف از جراحات سطحی تا صدمات جدی ناشی از تصادفات و بلایای طبیعی روبرو است. وظیفه او ارائه مراقبت ها و درمان های فوری است. پس از رسیدن نزد بیمار باید وضعیت او را بررسی و برای انجام بهترین کار تصمیم بگیرد.

اورژانس ها به صورت شبانه روزی و همه روزه کار می کنند، ساعت کاری متخصصان فوریت های پزشکی به صورت تمام وقت است و شیفت های کاری در شب ها و روز های تعطیل را نیز شامل می شود

این شغل در کشور ما فقط مختص آقایان می باشد.

وظایف متخصص نوریت های پزشکی

- معاینه و ارزیابی کلی وضعیت بیمار
- برقراری ارتباط با مرکز اورژانس و پزشک مشاور و دریافت راهنمایی و دستورات او
- استفاده از روش ها و تجهیزات پیشرفته برای رفع مشکلات حاد بیمار مانند تنگی نفس، ایست قلبی و ...
- انجام روش های جراحی اولیه مانند قراردادن لوله تنفسی
- استفاده از دارو و انجام تزریقات در صورت لزوم
- پانسمان کردن و مراقبت از اعضای شکسته شده
- کنترل مداوم علائم حیاتی بیمار از جمله نبض، تنفس، فشارخون و غیره
- تعیین سطح هوشیاری بیمار
- حضور مداوم در کنار بیمار در آمبولانس
- رساندن بیمار به بیمارستان و مراکز درمانی در صورت نیاز
- دادن اطلاعات کامل از وضعیت بیمار به بیمارستان یا مرکز درمانی
- کنترل موجودی تجهیزات و دارو های موردنیاز در آمبولانس ها
- تهیه گزارشات کاری روزانه

مهارت و دانش مورد نیاز

- علاقه و تمایل زیاد به کمک به دیگران
- مهارت های ارتباطی قوی
- مهارت تصمیم گیری سریع در شرایط بحرانی
- مهارت عملی و توان انجام کارهای اورژانسی مانند احیای قلبی، گذاشتن لوله تنفسی در گردن و ...
- مهارت بکارگیری صحیح تجهیزات موجود در آمبولانس
- انجام کار تیمی
- توانایی مدیریت و سازماندهی کارها
- توان جسمی و روحی مناسب
- داشتن آرامش و حفظ خونسردی در هر شرایطی
- توانایی کار با سیستم های ارتباطی و کامپیوتری موجود در آمبولانس
- درک خوب وضعیت بیماران و همدردی با آنها

تحصیلات لازم و نحوه ورود به شغل

فارغ التحصیلان رشته های فوریت های پزشکی، اتاق عمل، پرستاری می توانند وارد این شغل شوند. داشتن گواهینامه رانندگی نیز برای این شغل الزامی است.

فرصت شغلی و بازار کار متخصص فوریت های پزشکی

تکنسین فوریت های پزشکی می تواند در مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی (اورژانس) در سراسر کشور، آمبولانس های خصوصی یا در سازمان های مشابه مشغول به کار شود. با کسب تجربه بیشتر به رده های مدیریتی و نظارتی دست پیدا خواهد کرد. از آنجا که بخش اورژانس یکی از اصلی ترین واحدهای امداد رسانی در کشور به حساب آمده و وجودش همیشه برای جامعه لازم است، بازار کار مناسبی نیز در شغل تکنسین فوریت های پزشکی وجود دارد.